

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 30. septembra 2021 - Leto XXXI, št. 39

stran 2-3

MATERNI GEZIK IN SVETA VÖRA – VRETINI NAŠOGA ŽITKA

Najlepše je bilau...
stran 4

Pogodba o sodelovanju med mladimi obmejnih regij
stran 5

Kulinarični arhitekt Tomaž Kavčič
stran 6

MATERNI GEZIK IN SVETA VÖRA

Srečanja Porabski Slovincov (ali kak so je nekda zvali: Državna slovenska srečanja) je mejla šegau Državna slovenska samouprava organizirati vsikšo drugo

nico *Eriko Köleš Kiss*, predsednico ZSM *Andreo Kovács*, predstavnike madžarskoga Ministrstva za obrambo in porabske župane. Poklono se je tistim Slovincem

so pri oltari stali eške plebanoške *Vili Hribernik*, *Dejan Horvat*, *Tibor Tóth* in kaplan z rovačkoga Petrovoga sela *Richard Inzsöl*. Püšpek Štumpf so mešo služili v našoj domanjoj slovenskoj rejči, više dvestau vörniov pa jim je ranč tak slovenski odgovardjalo. V združenom slovenskom pevskom zbori so spejvali člani MePZ Avgust Pavel, CPZ Števanovci in CPZ Svete Cecilije Gornji Senik, na orgole je je sprejavjo kantor *Gábor Sebestyén*. V ništerni talaj svete meše smo čuli nemški pevski zbor z bližanjoga Rábafüzesa, večkrat pa je svete pesmi spejvo rovački zbor Zora s Kószega.

»Moremo vküppdržati, nejgledé, na šteroj strani grajnca žive-mo. Vej smo pa gnake vöre,« so na začetki meše zbrane slovenske, nemške, rovačke in vogrske vörniovke pozdravili püšpek Peter Štumpf. Štenjé smo poslušali v slovenskoj in nemškoj rejči, v štiri gezikaj pa so navzauče pozdravili pobudnik škofijski narodnostni dnevoj, sombotelski püšpek *dr. János Székely*. Slovincem so se slovenski zavalili, ka gordržijo svojo materno rejč, vöro in kulturo, te pa obečali, ka do kak püšpek pomagali vsejm skupnostim pri tom deli.

»Narodnosti so kinči naše püšpekije, domovine in sveta,« so svojo vogrsko predgo začnili püšpek János Székely. Povödali so, ka majo člani narodnostni skupnosti duplanske korenjé: po ednoj strani svoj gezik pa kulturo, po drugoj pa krščanjško vöro – erbo od svoji starcov. Za vsikši narod v svojoj püšpekiji so vöpostavili eden »kinč«: za Hrvate zagrebškoga nadpüšpeka blajženoga *Alojzija Štepinca*, za Nemce pa dühovnika *Adolpha Kolpinga*, šteri je stvauro više štiristau cerkveni družtev za mladence.

Od Slovincov so János Székely gučali o plebanoši *Janoši Kühari*, šteri so više petdeset lejt skrb meli na slovenstvo in katoličanjsko vöro na Gorenjom Seniki. »V moji mlašeči lejtaj pa nas je leranca literature včila o ednoj noveli *Ivana Cankara*,« so od drugoga svojoga slovenskoga kinča pripovedjali sombotelski püšpek. V štoriji »Moje življenje« se slovenski pisatelj prej spomina, kak je v mladi lejtaj za eden daubleni groš küpo dateljne

(datolyák), če rejsan so doma trnok srmački živeli. Gda se je materi »spovödo«, se je una začnila djaukati – depa z veseldja, ka je njeni sin tak pošteni. »Začüto

Slovince v zamejstvu in po svetu je zbrano lüstvo pozdravila varaška slovenska generalna konzulka *Metka Lajnsček*. Povödala je zadovolstvo, ka če rejsan

»Dom je vonj sena, žma domanjoga kriüja in stara lipa, gde smo svojo prvo lübezen za rokau primlili,« je Slovincem od bliüzi in daleč pravo predsednik DSS *Karel Holec*

leto, zvekšoga med juniušom pa augustušom. Letošnji svetek je biu 25. septembra duplansko ovaški: držali so ga po dugoj zaprejtosti zavolo koronavirusa, tisti den pa se je lüstvo na Gorenjom Seniki zbralo na III. Škofij-

tö, šteri so že davnik odišli s Porabja. »Nazaj priti v rojstno ves je več kak edno srečanje, vej pa düšo bauža gezero spominov,« je tapravo predsednik Holec in cujdau, ka človöka srcé nazaj vlečé, gde koli živé, vej je pa

Seniške sinice ZSM učü leranca muzike s Prekmurja *Julija Fajhtinger-vsikdar* je veseldje čüti, kak koražno spejavjo slovenske šlagere

skom narodnostnom dnevi tö. Že pred desetov vörov so pred vekim šatorom v cerkvenom parki goste čakale v nošo naravnane senčarske dekle, štere so vsikšoma ponüdile žmano domanjo palinko pa dobre pogačline, in jim na gvant nakelile vinjeto z motivom spominčice, simbolom letošnjoga srečanja.

Prva, kak bi se v šatori začnila püšpekova meša, je predsednik DSS *Karel Holec* pozdravo navzauče, med njimi slovensko generalno konzulko *Metko Lajnsček*, ministrskoga poverjenika *Zsolt V. Németha*, slovensko zagovor-

samo na ednom mesti na svejti leko doma.

Karel Holec je tapravo, ka trbej poštüvati tiste domanje tö, šteri gordržijo slovensko kulturo. »Pred nami so žmetni časi, nücamo vsikšoga: stariše, babice, škonike, mentore, dühovnike. Lidi, šteri se trüdiüjo, ka naš gezik gorostane,« je povödo predsednik DSS in za konec vsikšoga proso, aj se zglati za Slovence, gda do kleti vküppisali lüstvo.

Glavni celebrant svetešnje meše so bili murskosoboški püšpek *dr. Peter Štumpf*, zvün njega pa

»Najbole želejmo okrepati narodno zavest mladi in jim pomagati uresničiti njine ambicije doma,« je o nameni slovenski razvojni penez povödala generalna konzulka RS *Metka Lajnsček*

sem globočino slovenske düše in občütlivost, štero je vrejdnö dale dati,« so tomačili János Székely in predgo končali z mislijov: narodnosti so nej problem, liki bogastvo.

Po svetoj meši so navzauče poz-

so Porabski Slovinci najmenjša narodnost na Vogrskom, donk lepau gordržijo svojo kulturo in šege. »Za té trüid si zaslüžüte cejlo našo pomauč,« je tapravla diplomatka in cujdala, ka sta se preminauči keden zgaudili dvej

Folklorna skupina ZSM Gorenji Senik zna plesati šest odrski koreografij – člani so mladi, ljudske pleso se se včüli že v šaulskoj folklori

dravili predstavniki političnoga življenja. Parlamentarni poslanec volilnoga okrožja *Zsolt V. Németh* je tapravo, ka je té dén svetek obnovitve oltara v domanjoj cerkvi *Ivana Krstitela* ranč tak. Po rečaj ministrskoga poverjenika so oltare poznali že stari Grki in Židauvge tö, krščeniki pa so je prej začnili postavlati v 3. stoletji. »Z veseldjom vam povejm, ka je biu gorenjesenčarski oltar obnovleni s pomočjauv madžarskoga Agrarnoga ministrstva in Odbora za hungarikume,« je svoj guč končö poverjenik.

V imeni ljubljanskoga Urada za

veuki deli: slovensko Ministrstvo za gospodarstvo in Urad za Slovence sta podpisala sporazum za spodbujanje gospodarstva v Porabji, slovenska in madžarska vlada pa pismo o nameri za razvoj narodnostno mejšani krajini. »Té razvojni programi aj vam dajo nauvo volau, štera pa aj se skaže že kleti na vküppisanji lüstva,« je svoje misli zaklüčila generalna konzulka.

V svojom svetešnjom guči je slovenska zagovornica *Erika Köleš Kiss* povödala, ka so državna srečanja vsikdar bila prilika za pogučavanje s starimi padašami,

- VRETINI NAŠOGA ŽITKA

s šterimi smo vküper obujali spomine. Škofijska srečanja vküper z Nemcami pa Hrvatami pa prej tó dosta znamenüjejo: »Vidimo, ka mamogname žalosti in veseledja, ka vsi gordržimo svoj gezik in võro,« je tapravla slovenska zagovornica in cudjala, ka vsakša rejč, molitev, pesem ali pesne zdrüžuje lidi. Živo kulturo

delavke, izlete, tabore, seminare in štipendije. Veuko znamenje má gospodarski razvojni program do leta 2024 pri tejm, ka bi slovenski mladi doma ostali, obnavljajo pa se cerkve v Porabji ranč tak. »Vse tau leko dosegnemo samo vküper z vami,« je svojim poslušalcem povödala slovenska zagovornica.

pa predganco, konservérali so lesene kipe.

Püšpek Peter Štumpf so blagoslovili obnovleno Küharovo spominsko hišo, po tistom pa so sombotelski püšpek János Székely svoj blagoslov dali obnovlenoj senčarskoj cerkvi tó. Dosta lüstva je vküpprišo, spejvo je zdrüženi slovenski pevski zbor. »Tak v prvov kak drügoj svetovnoj bojni je Gorenji Senik dau svojo krv domovini,« tau so bile že rejči glavnoga svétnika pri Zavodi in muzeji sodayčke zgodovine dr. Róberta Hermanna, šteri se je za trüde pri obnovitvi spomenika padlim zavalo slovenskoj zagovornici in DSS. Na obnovleni tabljaj piše ime 40 senčarski sodakov s prve bojne (té so se vojskovali v Galiciji, Karpataj in pri Piavi), 34 pa z drüge bojne (spadnili so pri Doni ali na Vogrskom v slejdnji dvej lejtaj morije). »Gestejo takše senčarske držine, štere so zgübile več sinauv, depa takše tó, v šteraj je po eden moški spadno v bejdvej bojnaj,« je zaklüčo sodayčki zgodovinar. Po blagoslovitvi so položili vence spominanja, s pomočjauv sodakinj in sodakov madžarske vojske.

Po žmanom in bogatom obödi v šatori sta predsednik DSS Karel Holec in podpredsednik Martin Ropoš prejkdala »Nagrada za Slovence na Madžarskom«, štero je staurila krovna organizacija. Letos go je dobila slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss, ki je svojo slüžbeno paut začnila kak leranca slovenske in vogrske rejči. Dosta je pomagala pri pripravlanji državni tekmovanj za srejdnješaulce, dosegnila pa je tau tó, ka so vpelali vižge za slovensko rejč na srejdnjom nivovji. Vnaugo se je trüdila za varaš Monošter, dvanajset lejta pa je bila podpredsednica DSS. Od leta 2014 dela kak parlamentarna zagovornica, od marcüša 2020 kak podpredsednica Odbora za narodnosti. Dosta se trüdi za cerkveno življenje v maternoj rejči. »Vesela sem, ka cejnijo moje delo, dale mo ranč tak delala kak do tega mau. Prosim vas, skrb mejte na svoje korenjé,« se je zavalila zagovornica.

V kulturnom programi so leko navzauči vidli tri skupine. Oprvim je gorstaupo rovački zbor Zora s Kószega, z venčkom ko-

ražni ljudski pesmi. Triglasno vküper spejvajo že skoro dvajsti lejta, so redni gostje na programaj v svojom varaši. Od domanji skupin smo oprvim leko čüli mlade Seniške sinice, štere pod okriljem ZSM spejvajo od sprtolejtja 2019. Na letošnjom srečanju so zaspejvale edno popularno slovensko nauto o poletnom dnevi, te pa

lopinja. Cejli program sta vküper organizérali Državna slovenska samouprava in Škofija Sombotel, z Gorenjoga Sinika pa lokalna samouprava, narodnostna samouprava in civilne organizacije. Tisti, šteri so se tisto sunčno so-

Pri svetoj meši so vküper spejvali gorenjesenčarski in števanovski cerkveni pesmarge, pomagali so jim člani MePZ Avgust Pavel

smo erbali od svoji starišov, »če go pa štoj v srce ne najde, ne najde nindrik nej.«

V drügom tali svojoga guča je Erika Köleš Kiss povödala, ka vse je slovenska skupnost dosegnila v preminauči lejtaj. Narodnostna politika vogrskoga rosaga je v

Gorenjesenčarsko cerkev so pod vodstvom plebanoša Janoša Kühara zozidali leta 1938, gda je oprvim biu Svetovni evharistični kongres v Budimpešti. »V preminauči 6-7 lejtaj smo našo cerkev obnavljali z državnimi penezami in s pomočjauv do-

Rovački pevski zbor Zora iz Kószega spejva pri bogoslüžjaj tó, v svojom varaši majo na mejsec dvej meši v maternoj rejči

eške edno veselo pesem s Slovenske Istre. Kulturni program se je končo z nastopom gorenjesenčarske folklorne skupine Slovenske zveze, štera je s sprejavjanjom fud in klarineta zaplesala venec porabsko-prekmurski plesov. Z repertoara domanji plescov je

boto podali v najveško porabsko vesnico, so se düševno bole bogati leko povrnauili domau. Navzauči Slovenci, Hrvati in Nemci so začütili istino v rečaj püšpeka Jánosa Székelya: če sta komi materna rejč in sveta võra vretini žitka – má duplansko krepke korenjé.

V veukom šatori pauleg gorenjesenčarske cerkve je vküpprišo vnaugo lüstva s Porabja pa od indrik tó

slejdnjom desetletji prej ovaška gratala, na tau kaže nauvi narodnostni zakon tó. Največ pomauči so Slovenci dobili od Državnoga sekretariata za cerkvene in narodnostne zadeve, že več kak 25 lejta pa dobro deluje Državna slovenska samouprava, prejk štere financéra Ministrstvo za človeške vire narodnostne šaule. Strokovno pomauč dava prej Slovenija tó, zagotavlja pedagoške

manji võrnikov,« smo zvödali od porabskoga plebanoša Tibora Tótha, šteri je bole djenau tó povödo, ka so võrnice vküpdali više deset miljaunov forintov. Dühovnik so se zavalili Eriki Köleš Kiss, Kareli Holecu in Martini Ropoši, ka so pomagali spraviti zavolé državni penez. Võ so prej minili stolice, napravili kürdjenjé pod njimi, restavrérali in pozlatili glavni oltar, stranski oltar

V večerni võraj je dobro volau naredo ansambel Juhej iz Slovenije - na srteli so svoje peté brüsili mladi in malo starejši tó

nej mogo faliti pojbinski ples s klabükami tó nej.

Prva, kak liki bi se začno bal z ansambлом Juhej, so leko navzauči poslüšali madžarski koncert Zsóke Kóbor in Patrika Polgára, šteri je doma z Gorenjoga Senika. V Küharovoj spominskoj iži sta vküper z najgir lüstvom rauže rédili dvej domanji ženski, Cilika Csató s kreppapéra, Iluš Časar Dončec pa s kukarčnoga

(Kejpi na 1. strani: Glavniva celebranta svetešnje meše sta bila murskosoboški in sombotelski püšpek, dr. János Székely je blagoslovo spomenik padlim v dvej svetovni bojnaj. Predsednik DSS Karel Holec je "Nagrada za Slovence na Madžarskem" prejkdau slovenskoj zagovornici Eriki Köleš Kiss.)

-dm-
foto: Silva Eöry

PREKMURJE

70 lejt

Dom starejših Rakičan (DSR) letos slavi 70 lejt svojega obstoja. V daumi, steri gnesden delüvle v trej zidinaj, skrbijo za okauli 370 lidi. Najvekša, matična zidina v Rakičani, ma okauli 270 posteu, enota Elizabeta pri Svetom Juriji v občini Rogošovci, stera je gorodprla svoje dveri leta 2007, ma kapaciteto 35 posteu, v nauvo zidino Centra za starejše, steri stogi v Murski Soboti, pa so se prvi stanovanci priselili leta 2010. Tü pa majo 66 posteu.

Glavno slavje ob visiki obletnici je bilau v soboškom Gledališči Park. Na slavje sta prišla tüdi predsednik rosaga Borut Pahor pa minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj. Pahor, steri je ob toj priliki direktori dauma Zorani Hoblaj dau zahvalno listino, je v svojom guči pravo, kak fontoško je, ka se lidge cepijo, vej pa se na té način leko dosta dobro dojtavi širitev koronavirusa. Pohvalo je DSR, vej pa je zvedo, ka je bilau pri njih cepljenih že 93 procentov stanovalcov, zaposlenih in drüghih, steri skrbijo za njih. »Tau je velki uspeh, steri nas pomirja in navdihuje,« je ške pravo predsednik rosaga, minister, steri je tüdi pohvalo cepljenje, pa je ške cudau, ka sta zaščita zdravdja in žitka lidi, steri so starejši od 50 lejt, té cajt naš najbole fontoški cilj. Zoran Hoblaj je spaumno, ka je DSR najstarejši dom za starejše lidi v Pomurji in spada med največke v Sloveniji. Zahvalo se je tüdi vsem svojim sodelavcom za njihov prispevek k tomi, kakšen je dom grato gnesden. Direktor dauma je raztalo tüdi zahvale DSR, in tau nekdešnji direktorici Vijoli Bertalaníč, pauleg toga pa ške Mestni občini Murska Sobota, Zdravstvenomi daumi Murska Sobota in soboškomí špitali.

Silva Eöry

Zlata meša gospauda Franca Režonja v Monoštri

»NAJLEPŠE JE BILAU, KA SEM SVOJO ŽIVLENJE LEKO POSVETO BAUGI PA VÖRNIKOM«

Kak ste v naši prejšnji novinaj na kratko že leko šteli, gospaud Franc Režonja je 19. septembra v Varaši v baročnoj cerkvi služo zlato mešo. Cerkev se je lepau napunila, vernicke so prišli nej samo iz Varaša pa

v Varaši bar gnauk na mejsec leko meli slovensko mešo. Posluno nji je takratni püšpek Marjan Turnšek, dapa najbole se je za nji gorvzejo gospaud Franc Režonja, steri je tistoga ipa biu škofovski vikar na soboški

»Trüdim se, ka vam kaj povejm v vašom domanjom geziki, vas tüdi prosim, da ohranjate slovenski jeziki v držini pa v javnom živlenji. Še posebej prosim vas, stariške, ka se v domanjom geziki

sem, ka mi pomaga patrona domače, naše törniške cerkve, Marija Vnebovzeta ...« je strno gospod Režonja, kako in zakoj se je odlaučo za duhovniški poklic. Pripovejdo je o tom tö, ka so nej dugo po tistom, ka je

Zlatomašniki sta se v imeni vörnükov zahvalile Erika Köleš Kiss pa Iluška Bartakovič

Pri oltari (s prave): varaški župnik Imre Bodorkós, zlatomašnik Franc Režonja, diakon Ágoston Rác in nekdešnji varaški kaplan József Kovács

Slovenske vesi, liki ništrni iz drugi porabski vasnic tö. Zlatomašnika je s toplimi besedami v slovenskom geziki pozdravo domanji župnik Imre Bodorkós, med gosti je ejkstra pozdravo slovensko zagovornico Eriko Köleš Kiss, generalno konzulko Metko Lajnšček, predsednico Slovenske zveze Andreo Kovács pa podpredsednika DSS Martina Ropoša. Med somaševalci so bili škofovski vikar sombotelske škofije István Császár, nekdešnji dolnjesejniški župnik, po rodu Hrvat Vilmos Harangozó, nekdešnji kaplan v Monoštru József Kovács monoštrski župnik Imre Bodorkós in kaplan Krisztián Óra ter diakon Ágoston Rác. Z zlatomašnikom sta pri oltari služila gorička župnika Vili Hribernik pa Dejan Horvat tö.

Po pozdravni rečaj domanjoga župnika so zlatomašnika pozdravili predstavniki domanji Slovincov, zagovornica Erika Köleš Kiss pa predsednica Slovenske samouprave Monošter-Slovenska ves Iluška Bartakovič. Kak je zagovornica pravla, najprva so se v imeni varaški Slovincov pred 14. lejtami oglašili na soboški püšpekiji pa prosili za pomauč, ka bi Slovinci

škofiji. Vsej 14 lejt je opravlo koordinacijo pri slovenski mešaj v Monoštri, največkrat je sam prišo mešüvat, če pa sam nej mogo priti, je zaproslo kakšnoga duhovnika iz soboške püšpekije. Občinski svetnik Ferenc Sütö je gospaudi zlatomašniki prejk-

Zlatomašnik in škofijski vikar sombotelske škofije István Császár, steri je prineso pozdrave in zahvalo sombotelskoga škofa

dau Častno diplomo skupščine občine mesta Monošter za njegovo služenje Slovincom, steri živjejo v občini.

Zlatomašnik Franc Režonja je v svoji pridigi naprva gunčo o svojom poslanstvu, o tom, ka rad pride med Slovinci v Monošter.

pogučavate tüdi z deco. Spoštüjmo tau, ka so nas navčili in ka so nam zapistili naši predniki, dedki in babice pa tüdi duhovniki, steri so delovali v Porabji. Tü moram spomniti na dugoletnoga župnika na Gorenjom Seniki Janoša Küharja in župnika v Števanovcaj Ludvika Markoviča. Ešče dale mo z lübezniyo odo k vam, kak pravi moje zlatomešniško geslo: »Hrepenim po vas vseh v Kristusovi ljubezni«, kot je zapiso apostol Pavel v pismu Filipljanom,« je pravo gospaud Režonja, steri je v drugom tali gučo o svoji prehojeni pauti.

»Pri odločitvi za duhovniški poklic so me podpirali starši, brata in sestre. Vsakši den smo molili za duhovniške poklice. Podpirala sta me tüdi domača duhovnika pa bogoslovca, vsakši drügi četertek je bila v cerkvi molitvena vöra z najsvetejšim za duhovne poklice ... Čüto

odišo v semenišče v Maribor, k starišom prišli policaji pa so je spitali, zakoj se je sin odlaučo za duhovniški poklic. Ali je išo sam od sebe ali ga je stoj nagučavo? »Pri odločitvi za duhovniški poklic me je nišče nej silo ...,« je tadale predgo gospaud Režonja. »Ništrni lidgē so se spitali, ali bom na svoji pauti zdržo? V 50-i lajtaj duhovništva je bilau najlepše, ka sem svojo življenje leko posveto Baugi pa vörnükom,« je na pitanje odgovor dau zlatomašnik in na konci pridige, potistim, ka je tapravo, gé vseposedik je služo kak duhovnik, se je zahvalo Baugi in Mariji za pomauč in varstvo, ka je leko vztrajo na duhovniški poti.

Po zlati meši je biu agape, na sterom so se zahvalili leranci Mariji Trifus, stera vodi spejvanje pri slovenski sveti mešaj. Svojo diplomo je prejkvzela pred 50. leti, pred kratkim je dobila zlato diplomo tö. Istina, ka je Vogrinka, dapa duga lejta je vodila MePZ Avgust Pavel, trno rada spejva slovenske svete pa ljudske pesmi tö. Tau se je čülo na agapeni tö, gde so ništrni na njeno pobudo spejvali par porabski ljudski pesmi.

Marijana Sukič

Pogodba o sodelovanju med mladimi obmejnih regij

Mladinski svet mestne občine Monošter je lani ob 5. obletnici svojega delovanja načrtoval sklic mednarodne mladinske

katerimi pomaga mladim in mladim družinam.

Miha Zupančič, predsednik Mladinskega sveta Slovenije,

Udeleženci 1. mladinske okrogle mize v Monoštru

okrogle mize, toda načrt je zaradi pandemije padel v vodo. Tako je do 1. monoštrske mednarodne okrogle mize prišlo 16. septembra 2021 v Slovenskem kulturnem in informativnem centru. Ob Mladinskem svetu mestne občine Monošter sta pri organizaciji sodelovala EGTZ MURABA in Pomursko madžarsko mladinsko društvo.

Predsednik Mladinskega sveta mestne občine Monošter

je govoril o strukturi in delovanju njihove organizacije, o položaju in možnostih mladih v Sloveniji.

Okrogle mize sta se udeležila tudi predsednik in podpredsednik Narodnega mladinskega sveta, *Zoltán Hegedűs* in *Péter Kovács*. Narodni mladinski svet je krovna organizacija mladinskih organizacij na Madžarskem, bil je ustanovljen leta 2012. Njegova naloga je zastopanje interesov

Podpis tristranske pogodbe. (z leve): Teodor Varga, Ferenc Sütő in Bálint Papp

Ferenc Sütő je v svojem pozdravnem nagovoru naštel rezultate in izkušnje dosedanjega delovanja sveta. Državna podsekretarka, odgovorna za mlade, *Zsófia Rácz* se je v delo okrogle mize vklopila le on-line in je navzoče seznanila z ukrepi madžarske vlade, s

mladih in posredovanje le-teh zakonodajnim telesom.

Bálint Papp, podpredsednik monoštrskega mladinskega sveta, in podžupan mestne občine Monošter *András Koszár* sta predstavila rezultate lokalnega programa »Tukaj je tvoja prihodnost!«.

ŠTIPENDIJE ZA NARODNOSTNE ŠTUDENTE PEDAGOŠKIH USMERITEV

22. septembra 2021 je v sejni dvorani zgornjega doma madžarskega parlamenta potekalo 2. srečanje narodnostnih študentov, štipendistov, ki se ga je udeležilo kakih 200 študentov prvega in drugega letnika, ki študirajo za narodnostne vzgojiteljice, učitelje in učiteljice. Štipendijski program za narodnostne študente se je začel na pobudo Komisije za narodnosti madžarskega Parla-

»Naša skupna odgovornost je, da bodo iz vrst narodnosti mladi, ki bodo skrbeli za vzgojo otrok lastne narodnosti,« je povedal državni sekretar za narodnostna vprašanja *Miklós Soltész*. Za njim slovenska zagovornica *Erika Köles Kiss* in nemški poslanec *Imre Ritter*

menta, da bi pomagal ublažiti pomanjkanje pedagoškega kadra v vrstah narodnosti. Program se je začel leta 2017, finančne vire zanj zagotavlja Urad predsednika vlade, za tehnično izvedbo skrbi Sklad Gábor Bethlen.

Dvorana nekdanjega zgornjega doma se je napolnila z mladimi

V okviru srečanja se je najavil tudi razpis štipendij za šolsko leto 2021/2022. Od 22. septembra je odprt razpis, najdete ga na spletni strani Državne nemške samouprave.

Dogodka v Parlamentu so se udeležili tudi zagovorniki in predsedniki državnih samouprav sedmih manjšin (Hrvati, Nemci, Romi, Romuni, Slovaki, Slovenci in Srbi), ki lahko kandidirajo za štipendije.

F.Sütő

Teodor Varga je predstavil dejavnost Pomurskega madžarskega mladinskega društva, ki je bilo ustanovljeno leta 2017.

Na koncu okrogle mize je prišlo do podpisa tristranske pogodbe med Mladinskim svetom mestne občine Monošter, EGTZ MURABA in Pomurskim madžarskim mladinskim

društvom z namenom, da se vzpostavi dolgoročno čezmejno partnerstvo za zastopanje interesov mladih, ki živijo v Prekmurju in Porabju oziroma v Lendavi in Monoštru.

(Slika na 1. strani: *Miha Zupančič*, predsednik Mladinskega sveta Slovenije.)

FS.

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Prvi sivi ždrali v Železni županiji

Sivi ždrali (szürke daru) se v septembra iz Severne Evrope prinesejo k nam na Vogrsko pa cejlak do konca novembra ostanejo pri nas, dočas ka mlake ne začnejo zmrzavati. Zavolo toga ka pri nas tašoga reda se še najde djesti, več kednauv ostanejo. Drügo pa tau, ka malo si počinejo tö. Ovak bi nej vözdržali dugo paut, ka go naredijo od Finske prejk Sicilije pa Bosporusa do Severne Afrike, v Tunezijo pa v Sudan. Gda se prinesejo sivi ždrali, tau je za Narodni park Hortobágy edna največša turistična atrakcija. Največkrat se na njivaj zdržavajo, gde so kukrco poželi, zato ka tam par zrn vsigdar ostane. Depa proti večera se k mlakam vlečejo, k ribniškim mlakam, najbola ta, gde so vodau že dolapistili, gde je samo malo vode. Tam je še telko mali rib, ka oni se s tistoga še leko nadjejo. Dočas, ka je v 80-i lejtaj vsevküp 3000 sivi ždralov bilau pri ribniški jezeraj, v 90-i lejtaj že 65.000, gnesden pa 80.000 počiva vsikšo leto na Hortobágyi. Sivi ždrali so zaščiteni, 50.000 forintov vrednosti majo. Gnauksvejta so na Vogrskom tö meli gnejzde, depa od leta 1910 že več nej.

Letos je velka senzacija bila, ka v Železni županiji v dolini Rabe sta se dva maliva siviva ždrala zlegla. Stokovnjaki že več lejt nazaj so opazili ždrale, ka so se prejk nas nesli, par lejt pa že julija tö pri vodej. Zelena straža Narodnega parka Örség je najprvin letos maja zaglednila en par, sledkar pa se je samo že eden ftič noso, iz tauga so že znali, ka drügi na gnejzdi sedi. Nej trbelo dosta časa z dronom so tak nagnauk najšli gnejzdo, v njej sta dva maliva siviva ždrala bila. Mala sta brž zrasla pa konca junija sta se že odnesla iz gnejzde.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

40. srečanje katoliške mladine Slovenije

V cistercijskem samostanu v Stični je potekalo tradicionalno srečanje katoliške mladine. Po podatkih organizatorjev se je zbralo najmanj 2000 mladih. Mlade je v Stični pričakalo veliko druženja in celodnevni program z večernim koncertom, nagovorili so jih tudi predsednik republike Borut Pahor, mariborski nadškof Alojzij Cvikl in apostolski nuncij msgr. Jean-Marie Antoine Joseph Speich, ki jih je pozdravil v imenu papeža Frančiška. Pahor je ob 40. obletnici tradicionalnega srečanja katoliške mladine Slovenije tudi vročil zahvalo predsednika države Stični mladih za dolgoletno poslanstvo, ki med mladimi širi in spodbuja vrednote prostovoljstva, sodelovanja, človečnosti in solidarnosti v dobro skupnosti. Na Katoliški mladini, ki pripravlja festival, po besedah njenega direktorja Matevža Mehleta, med mladimi opažajo vse več strahu in negotovosti. Oboje je, po njegovih besedah, po eni strani posledica epidemije, na drugi pa strah mladih, da bodo v družbi zaradi vere zapostavljeni.

Plačna vrzel med moškimi in ženskami se manjša

Plačna vrzel med moškimi in ženskami v Sloveniji se je lani nekoliko zmanjšala. Znašala je 2,2 odstotka, kar je 3,6 odstotne točke manj kot v letu 2019. Povprečna mesečna neto plača oseb zaposlenih v Sloveniji je v letu 2020 znašala 1252 evrov. Povprečna mesečna neto plača moških je bila od tega povprečja višja za 0,7 odstotka in je znašala 1261 evrov, povprečna mesečna neto plača žensk pa je bila 0,8 odstotka pod povprečjem in je dosegla 1242 evrov. Najvišjo povprečno mesečno neto plačo so lani prejeli moški z vsaj višješolsko izobrazbo, znašala je 1774 evrov in je bila za 42 odstotkov višja od slovenskega povprečja. Povprečna mesečna neto plača žensk s tako izobrazbo je bila precej nižja, in sicer se je ustavila pri 1529 evrih.

Razvajale smo se v krčmi Pri Lojzetu

KULINARIČNI ARHITEKT TOMAŽ KAVČIČ

Sloveniji se je v zadnjem kajti prišikalo priti na trnok fontoško mesto na svetovnem kulinaričnem zemljevidi, zatau ne čüdi, ka je strokovna komisija Mednarodnega inštituta za gastronomijo,

küjarskih majstarih nutpokazo merkanarski Netflix, po tiston pa je bila leta 2017 vöodabrana za najbaukšo küjarsko majstrico na svejti, so po eno Michelinovo zvezdico daubili: Hiša Denk, Gregor

ti, ka te od nas odišli zadovoljni,« leko ške preštete na toj internetni strani. In tau je istina gé. Za 4-hodni degustacijski meni (v sterom je v istini osem različnih dobraut) napravljeni po dnevnem nav-

bili lastnici ške držini Pregelj in Kalc, v kajti Jugoslavije pa je biu tü prodajno-razstavni salon fabrike pohišstva Lipa. Tomaž Kavčič je iz erične krčmarske držine, v sterorej se že več kak 120 let spravljajo s

Nasmejani Tomaž Kavčič in na stoli ena od njegovih dobraut

Tisto rjavo na sredi talejra je jedilna glina, v njoj pa so se skrivali mali falati ribe

kulturo, umetnost in turizem IGCAT rosag vörazglasila za Evropsko gastronomsko regijo 2021. Ka počastimo tau razglasitev, smo se s sestrom Edito in pajdašico Jasno odlaučile, ka v etom leti vösprobamo, kak küja eden od šestih slovenskih küjarskih majstrov (chefov), steri se leko pohva-

Vračko (Zgornja Kungota), Vila Podvin, Uroš Štefelin (Radovljica), Dam, Uroš Fakuč (Nova Gorica), Atelje, Jorg Zupan (Ljubljana) in krčma Pri Lojzetu, Tomaž Kavčič (Zemono). In té slednji je biu na eno lejpo sunčavno nedelo naš gostitelj.

Če te šli na internetno stran

dih Tomaža Kavčiča je vsakša od nas dala 75 evrov, neka pa ške za vino in sladico. Ka vse dobroga smo gele, vam žmetno raztolmačim, že kejpi pa vam pokažejo, ka so nej uživale samo naše brbončice (izlelóbimbók), liki je gesti bilau tüdi prava paša za oči.

Skor štiri vöre je trpo té naš obed, s steroga smo vse tri trnok zadovolne šle domau. Pauleg toga pa smo si oči leko napasle ške na ferarijaj, vej pa so istoga kajta kak mi na obed prišli ške ljubitelji tej eričnih in dragih avtonov iz Italije.

Ške neka rejči o Dvorci Zemono in Tomaži Kavčiči. Dvorec (kastély), steri stogi na enom malom brejgi, samo dva kilometra vkraj od kraja Vipava, je biu zozidani

že leta 1689 kak letna rezidenca ali lovski dvorec. Nikdar je nej tau bila zidina, v sterorej bi štokoli redno živo, v njem so bile inda svejta zabave plemičov. Njegov prvi lastnik je biu vipavski zemljiški gospaud Francesco Antonio Lanthieri, steri ga je te dale odau baroni Levetzovi, té pa leta 1918 Evgeni Maieri. Po tistom sta

takšim delom. Pred več kak dvajstimi lejtji se je krčma Pri Lojzetu, po tistom ka so se v žlati nej mogli zgučati okauli erbije, preselila iz Dornberka na Dvorec Zemono. Pravijo, ka je Tomaž nej samo küjar, pa nej samo chef, prej ka je

Parkejrani ferariji pred Dvorcom Zemono

Tak vövidi župa, če jo sküja küjarski majster z Michelinovo zvezdico

lijo, ka so od najbolje eričnoga gastronomskoga vodnika Michelin lani kak prvi v Sloveniji daubili svoje zvezdice. Največ, dve zvezdici, je dobila Ana Roš iz Hiše Franko, restavracije, stera stogi v Starom seli pauleg Kobarida. Pauleg Rošove, stero je cejli svejt spozno leta 2016, gda jo je v televizijski seriji o vrhunskih

krčme Pri Lojzetu, te vidli, ka se trbej, če škeš priti k njim na obed ali večerdjo, zglasti že kakšen mejsec prva, vej pa je dosta takših, steri bi radi vösprobali, kak küja eden najbaukših slovenskih chefov. »Jedilni list mamó, samo mi smo tü zavolo toga, ka se vi fajn sprostitute in prepistite vödaber nam. Dajte vala-

on kulinarični arhitekt, steri pa je, čiglij ma dosta bogatih in eričnih poznancov, osto prijazen in prausni človek. In tau leko potrdim tüdi avtorica toga pisanja.

(Kejp na 1. strani: Tüdi sladice so bile za prste polizati dobre.)

Tekst in kejpji: Silva Eöry

Pisali smo pred 30. leti (17.)

Srečanje ob tromeji je bil naslov članka, steri je bil objavljen na prvi strani 17. številke novin Porabje, stere so vöprišle 26. septembra leta 1991. Novinar Vestnika Jože Graj je piso o 3. srečanju ob tromeji, steroga so pripravili v vesnici Tauka (Toka) na avstrijski strani granice: »Župan okraja Ženavci (Jennersdorf) Toni Brückner, ki je v imenu gostiteljev začel srečanje, je tudi poudaril, da je to nov korak za nadaljnje demokratične procese v Evropi. Za njim je povzel besedo župan mesta Monošter (Szentgotthárd) Károly Bauer in med drugim dejal, da so se na srečanju zbrali predusem zato, da bi narodi ob meji razvijali medsebojno prijateljstvo in si vsi skupaj prizadevali za mir. Madžarska je danes bolj neodvisna kot prej, zato si lahko neodvisno izbira prijatelje. Najdaljši pozdravni nagovor zbrani množici pa je imel predsednik skupščine občine Murska Sobota Andrej Gerenčer, ki je izrazil upanje, da bo tudi Slovenija kmalu postala samostojna država, obenem pa se zahvalil za pomoč vsem tistim v Avstriji in na Madžarskem, ki so podpirali Slovenijo v dosedanem boju za njeno suverenost. »Zavedamo se, da je svoboden samo tisti narod, ki spoštuje pravice drugih, ki z njim skupaj živijo in si skupaj delijo tudi dobro in slabo,« je še poudaril. Več sto obiskovalcev je z zanimanjem prisluhnilo tudi drugim govornikom iz vseh treh dežel, pa tudi pihalnemu orkestru iz Ženavcev, ansamblu iz Domanjševca in pevskemu zboru iz Monoštra. Za popestritev srečanja pa so poskrbeli tudi mladi plesalci iz Čretnika (Csörötneka).«

Katarina Hirnök pa je pisala o tom, ka so se v Murski Soboti

na djileši zgučali predstavniki Zveze kulturnih organizacij Slovenije (ZKOS) in Zveze Slovencev na Madžarskem. »Porabski Slovenci smo bili navajeni jesenskih gostovanj kulturnih skupin iz Slovenije. Na podlagi izkušenj (velikokrat negativnih) smo se odločili, naj ta gostovanja ostanejo tudi v pri-

hodnje, toda v spremenjeni obliki. Prebivalci velikokrat niso razumeli knjižne slovenščine ali npr. kakšnega narečja (gorenjsčine itd.), zato bo konec oktobra gostovala gledališka skupina iz Murske Sobotice in seveda bodo člani skupine govorili v prekmurščini. Že naslov je obetaven: Živi kamen. Tudi za otroke bo zanimivo, saj pride tudi lutkovna skupina. Kulturne skupine lahko nastopajo uspešno šele takrat, če pridno vadijo in če imajo dobre mentorje. Tako smo se zmenili, da bi plesalce na Gornjem Seniku še naprej vodila Valerija Žalig. Razveseljivo je, da na Gornjem Seniku nameravajo ustanoviti otroško folklorno skupino, tudi njim bo pomagala Valerija iz Beltincev. Ali se v Porabju kaj začneja? To naj bi dokazovali tisti, ki hočejo ustanoviti dramsko skupino v začetku jeseni. Seveda bodo tudi ti ljudje potrebovali pomoč matične domovine. Drugo leto bo kulturni program takle: Na željo Prekmurcev bo predstavitev Porabskih Slovencev v Murski

Soboti (predvidoma takoj na začetku leta 1992). Tudi leta 1992 bi organizirali Slovenski ples, saj ta manifestacija zmeraj privabi veliko Slovencev (lahko bi ga popestrili s kakšnim dodatnim programom!) Bralno značko bi združili z izletom za najbolj uspešne učence, saj bi jih s tem tudi moti-

viral. Vsi vemo, da je bila podelitev bralne značke v dosedanji obliki malo zgrešena. Zato si prizadevamo, da bi v prihodnje to potekalo na posameznih šolah in v bolj sproščeni obliki. Tabori za učence bi bili po starem. Bralni tabor je predviden na Ptujju. Novost bo, da bodo otroci nameščeni pri družinah. Tudi leta 1992 bo tradicionalni Pevski tabor. V predlaganem programu je tudi organiziranje Porabskih dnevov (v sodelovanju z obmejnimi kraji Goričkega), ki bi potekali na Gornjem Seniku in v Števanovcih,« je prva zapisala avtorica članka in ške raztolmačila bralca, ka je bil zanimivi tudi »predlog ZKOS-a o bralni kulturi, urejanju šolskih časopisov za porabske učitelje, ki bi jih lahko organizirali enkrat, dvakrat mesečno. Menim, da so ti praktični napotki dobrodošli za vsakogar. In že spet smo pri jesenski turneji. Torej predlogi so izdelani. Od nas bo odvisno, koliko bomo mogli od ponujenega izkoristiti za ohranitev kulturnega življenja, zabave,

sproščenosti, učenja; torej za pridobitev nečesa, kar nas bogati in razveseljuje.«

Na tretji strani pa leko v rubriki Kalendar tapreštemo pisanje Marije Kozar z naslovom SAKALAUVCI I ŠTEVANOVC I -1350: »V 14. stoletju so pavri eške tak svobodni bili, ka so leko svojoga zemliškoga gospauda krali taužili. Pet vesnic - nad njimi Sakalauvci pa Števanovci - je 1350-oga leta gorzglasilo svojoga gospauda opata Petera v Monoštri. Pavri so se šli s svojim žipanon Janošom k kralici taužit. Sakalauvčaron so prej gospaud taodgnali 29 güncov. V Števanovci pa tistoga ipa, da je bil gospaud opat János, pet ljudi bujli, 18 pa ranili. Popevge pa so pred birovijjo tak zasuknili vse, ka so pavri krivi gratali. Birovija je tak osaudila, ka je pavron tarbej glavau vkraj sejči, pa vse, ka majo, njen vkraj zeti. Na srečo do toga zato nej prišlo, ka so se zgljiali nad sebov. Žalosten je bil tiste čase žitek našoga lüstva. Niške nji nej brano. Gospaudge so z njimi delali, ka so steli. Zato je našo lüstvo dosta parpovejdale z Bogon, od njega je čakalo pomauč. Sami so si vözbrodili lejpe molitve, štere so samo doma molili, v cerkvi nej. Takša stara molitev je Molitev od mauk Jezoša. V taujoj molitvi Mali Jezoš etak veli: »Da bi sé eden takši človek najšo, da bi eto molitev vozmolo, vsakši svetek, če pa nej vsakši svetek, te pa vsakši kvaterni petek, tisti človek ali ženska, če bi telko grejov mejla, kak v maurji pejska, na zemli trave, na vejki listke, na nebi zvezde, njegovi greji do odpuščeni, neba do pred njim od prej ta, pekeu de na voke zaprejt. Amen. « (Povedala je 1979-oga leta strina Ana Borovnjakina na Verici).«

Vküppobrala:
Silva Eöry

... DO MADŽARSKE

Manj ljudi opravilo jezikovni izpit

Medtem ko je predlani 82 tisoč ljudi opravilo jezikovne izpite, je lani to uspelo le 59 tisoč kandidatom. Razlika je znatna, saj se je število uspešnih jezikovnih izpitov v enem letu znižalo za 23 tisoč. Največ izpitov se je naredilo iz angleščine (49 tisoč), njej sledi nemščina (9.700). Da se je v taki meri zmanjšalo število uspešno opravljenih jezikovnih izpitov, ni kriva le pandemija, temveč tudi sprememba, da se diplome v visokem šolstvu po novem izdajajo tudi takrat, če ima študent jezikovni izpit le iz enega tujega jezika. (Do nedavnega je veljalo, da mora imeti izpita iz dveh jezikov.) Toda strokovnjaki opozarjajo, da se bodo sveže diplomirani brez znanja tujih jezikov težko zaposlili. Spremenjena situacija je v težek položaj spravila tudi jezikovne šole, ki poskušajo preživeti to obdobje s poukom na daljavo, kakor tudi z izpiti na daljavo.

Vračanje davka družinam

Madžarska vlada se je odločila, da se bo staršem, ki vzgajajo otroke, vrnil davek na dohodek. Če sta v družini zaposlena oba starša, bosta naslednje leto februarja oba dobila nazaj celotni ali del davka, ki ga je delovno mesto nakazalo davčnemu uradu. Enako se bo zgodilo staršem, podjetnikom ali samozaposlenim. Vlada vračanje davka na osebni dohodek pogujeje z gospodarsko rastjo. Če bo le-ta dosegla ali preseгла 5,5 odstotka, bodo družine februarja 2022 prejele nakazilo z davčne uprave. Po mnenju ministra za gospodarstvo Mihályja Varge se bo to vsekakor zgodilo, saj naj bi po najbolj optimističnih izračunih gospodarska rast v državi dosegla 7 odstotkov. Zgornja meja vračnega davka je vsota davka, plačanega na povprečno plačo. Dohodnina naj bi se vrnila 1 milijonu 900 tisočim staršem, skupna vsota vrnjenega davka naj bi dosegla 600 milijard forintov.

Dva pečena krumplina sem mejla v žepki

Tučkina Marika, po možej Düh, v Sakalovci živejo, nejdaleč kraj od kapejle, depa nej so se tü naraudili, oni so z Gorenjoga Senika. Gda so se oženili, potistim so prišli v Sakalovce. Prejšnji keden v torek, gda sem odo

vom brejgi, tam kak je sledjen križ, zdaj eden iz Indije žive v njem.«

- *Lejpo mesto je, depa odtistac je vse daleč bilau.*

»Prvin je nej tak bilau kak zdaj, ka stariške mlajše v šaulo vozijo, dja sem od tistac

veti, te nas je tam prejk stau bilau na Janezovom brejgi. Paulak nas je Turekna Ana živela pa še gnesden je tam, ona je mena najbaukša sausedica bila. Te smo še dosta odli vküper, zato ka te je še nej bilau televizije pa tašo. Sploj pa na duge zimske večere smo fejst vküper odli, goščice smo lüпали, perge smo čejšali ali smo ovak samo kaj parpovejdali.«

- *Ka ste delali potistim, ka ste šaulo vözopodli?*

»Dobro sem se včila pa tak bilau, ka mo se tadale včila, depa oča je pravo, ka aj z zemlaup delam kak on pa tak tö dobro bau, če drügo nej, krü mo vsigdar mejla. Tak je te tazaostalo pa tak doma sem delala, na granico smo odli, na gozdno gospodarstvo pa kaj taše. Gda sem se oženila, te sem pa tak v kosno fabriko üšla delat.«

- *Gda ste se oženili?*

»Leta 1970, te sem štirdvajsti lejt stara bila.«

- *Tau je te že malo kesno bilau, nej?*

»Te je tak bilau, če je dekla dvajsti minaula, te se že mogla oženiti. Gnesden že mladi več pameti majo, kak smo mi meli, zdaj se že ne ženijo tak rano. Istino majo, dočas so brez brige, vej pa niša sila je nej.«

- *Odkec je biu mauž?*

»On je iz Sakalovec biu, iz te iže. Gda sva se oženila, potistim sva se prišla, mauž je emo edno sestro, depa ona je te že nej bila doma.«

- *Tau ste prajli, ka gda ste se oženili, potistim ste v kosno fabriko šli, ka ste tam delali, vej pa tam je bola za moške bilau delo?*

»Žmetno delo je bilau pa dosta žensk je tam delalo. Na brane smo klince rezali, lüknje smo vrtali pa kaj tašo,

žmetno bilau, depa fajn je bilau.«

- *Kak dugo ste delali v kosni fabriki?*

»Sedemdesetoga leta sem nutikprišla v fabriko pa dočas, ka se je nej zaprla. Potejm sem ta v ciglence üšla delat k

sploj dobro bilau, tam se je meni sploj vidlo.«

- *Kak tau, ka ste nej tam zidali?*

»Te so že odtistec začnili krajtiti, zato ka vse je fejst daleč bilau pa velka blata bila. Zdaj pa že tak nikoga nega tam,

Marika Düh se je z Gorenjoga Senika oženila v Sakalovce

pri nijj, tak mislim, ranč so obed küjali, zato ka cejli dvor je deno po praženom lüki. Sploj rad man lük, že sem na tejm zmišlavo, gvüšno dö-dala tjüjejo, depa na tau sem ranč nej smo misliti, zato ka

že v prvi razred sama odla v šaulo. V zimi, gda je velki snej bijo pa mrzlo bilau, dja sem dva pečeniva krumplina držala v žepki, aj me ne zebe na roke. Te so še velke pa mrzle zime bile, zdaj že tašo tak

Na gostüvanjaj so gnauksvejta domanje dekile bile kölnarce. Marika je druga z lejve

so mi že vse sline tekle. Vanej smo si sedli, zato ka lejpo vrejmen bilau, depa lük je samo deno. Tak mislim že nej samo v dvauri, liki že po cejloj vesí.

- *Marika, na Gorejnjom Seniki gde je vaš rojstni ram stau?*

»Še gnesden stoji na Janezo-

nega.«

- *Kelko mlajšov je bilau vas doma?*

»Samo enga brata sem mejla.«

- *Ka so delali stariške?*

»Stariške so z zemlaup delali, meli smo krave, pučke pa kokauši. Dosta smo delali, depa dobro je bilau tam ži-

Dekle gorenjeseničke šaule. V zadnjoj vrsti druga z lejve je Tučkina Marika

Francuzi, tam smo z lesaum delali, lade smo zabijavali. Z lesaum smo delali, depa dosta bola üše je bilau kak v kosavnoj fabriki. Normo so fejst gorazacmarili, dosta trbelo delati, tak ka nej je bilau dobro. V kosnoj fabriki, če mi je na pamet prišlo, ka podjem edno djabko, te sem si dolavsela pa sem go podjejla. Če sem normo mejla, niške nej pito, zaka sem dolastanila. Töj pri Francuzi je tašo nej bilau, ka si stano.«

- *Kelko mlajšov mate?*

»Dvej dekile mam, depa obadvej so že oženjene, edna je tü, prejk poštijje mara, drüga je pa doma. V cejlom življenji sem žmetno delo mejla, zdaj, gda bi mi malo baukše šlau, zdaj me pa noge bolijo pa sir niši zlaudi dje. Tam na Janezovom brejgi je najbaukše bilau, tam je

samo Ana pa Törkina Eržika, vsi drügi so že tihinci.«

- *Gda ste odli na Janezovom brejgi pri rojstnom rami?*

»Lani, depa dja vsikšo leto

Marika kak svadbica (na lejvi strani)

moram gnauk titi, ovak sem nej zdrava. Depa nédem pejški, pelajo me, zato ka vö na tisti brejg bi že venak nej prišla. Tam je zdaj že tö vse ovak, zato ka vse je nutzaraškeno, na vsej njivaj, ka smo je delali, že lejs raste.«

Karči Holec

Moje srcé nazaj želej

Marika Dončec, po dekliško Škaper, po domanjom ménji pa Kalcina z Gorenjoga Senika že od ženitve mau, od 1984. leta živé v Slovenskoj vesi. Marika je s svojima starišama na Grebenščeki žéjvala, steriva sta lepo držino ranila, vsevküp pet mlajšov. Ona je bejla najmlajša pa gvüšno najboba liblena za cejlo držino. Tašomi deteti biti je furt najbaugše, vejpa vsi drügi v držini njega prijajo gora najbolje. Mariki je döjn nika falilo: »Ja, samo te so drugi že velki bili pa so več nej doma bili, samo Djoži, depa sledkar je un tö odišo delat v Mosonmagyaróvár pa sam té sama bila. Tak kak če bi ranč nej mejla bra-

Mala Marika se je tak lepau postavila v svojom lejpom gvanti kak bi vsikdar tau delala

te pa sestro. Gda so domau prišli, té so me fejs gorprijali pa radi meli. Uni so se paul leg dela raztrausili po rosa-gi. Med trejmi brati Djoži v Mosonmagyaróvári, Laci v Ajki, najstarejši brat Pišta v Meriki, sestra Irinka pa v Pešti živé.

Kak se pa leko gnesden dobéjo, srečüvlejo med seov, go pitam: »Z najstarejšim bratom Pištanom z Merike sam se srečala najoprvm, gda sam ge bila 36 lejt stara, un pa 60 lejt. Po tistom tak dvajsti lejt je un vsakšo leto prišo domau, bilau je tak, ka dvakrat pa trikrat tö. Pa mi smo tö bili tam vanej pri njij pa Djoži tö. Depa zdaj je že starejši pa več ne more pridti. Z Irinkov se že trno rejdko srečamo, uni že težko pridejo domau, Laci, un tö na rejdko pride. Liki z Djožinom se dostakrat srečamo, un večkrat pride domau. ka so stari räm vöpopravili. Vse je ovik, kak je bilau. Radi so tü gé, ge pa tö rada ta gorik dém na Senik pa sam tam gé. Pa tisto je fajm, veliko veselge gé. Tam

té gučimo, kak je prva bilau pa ka vse se je prva godilo, tisto meni dobro spadne pa njemi tö. Po večeraj se pa demo šetat kaulikvrat pa gledamo, kak je zdaj pa se nazaj spaumnimo, kak je té

bilau, gda smo mi eške tam živeli pa kak zdaj vse ovik gé. Pa tisto je fejs dobro.«

Od nijja z možaum vejm, ka tü dosta odita nazaj, dosta se zdržavata na Seniki. Zakoj je

Marika s svojim sinom pa možaum na gledanji pri brati Pištani v Meriki 1999. leta

tau, ka čüti ona do svoje rojstne iže: »Mi dosta odimo nazaj, na več časa odimo tavö. Gda v leti odimo po gauški gobe iskat, té od tistec demo, ta demo nazaj pa tak demo es domau. Depa dostikrat je tak, gda Djoži domau pride, té ge sama dem, mauž pa doma ostane. Un tau ne vej, ka je tau gé, zatok, ka je un

tü ostano v svojoj rojstnoj iži, un nikam nejüšo. Ge sam pa od tistec prišla, meni je tisto gé rojstni daum, moje srcé želejta nazaj titi. Tisto vsikdar moj daum ostane, tam se ge spoj dobro čütim.« Nej čüda, ona je svoje stariše na veliko poštojvala, trno rada mejla, steri so ji vse včini, ka so mogli. Rada je žéjvala na Seniki, mejla je lejpa mlašeča lejta. »Oče so odli tak po Vogrskom, kak so prvim šegau meli, depa v fabriko so nej ojdli, mati tö nej. Uni so doma gazdüvali pa tak po srmačkom so teživeli. Tistoga ipa je srmastvo bilau, depa fajm je bilau. Dosta mlajšov je bilau na Grebenščeki, smo vküpprišli pa se špilali, enga-drüga čakali, gda smo v šaulo šli pa domau. Tisto je dosta baugše bilau kak zdaj, ka demo gorik pa nazaj pa ranč čleka ne vidimo, nin nikoga nega. Tiste iže so že vse dojküpili, že vse drugi živejo tam. Depa mi smo se že spoznali, ka večkrat odimo, znamo, sto so gé, depa tau že nej tašo, kak je té bilau, gda

sem dejte pa mlada bila.« Kak lejpo je bilau biti doma na Grebenčeki, tak težko tü moglo biti, spoj pa mlajšom, pozimi. Daleč od šaule, prejk po gauški, prejk brga v velkom snegej pa mrazi, dostakrat v kmici. »Vzimi, gda je velki snejg biu, sto je zrankoma najprvim üšo delat ali inan, tisti je naredo en tir. Nej smo

meli tašni gvant kak zdaj pa smo zatok nej zmrznili. Pa niške nas nej vozo, pejški smo ojdli, smo po pauti gorik na snejg pisali, enoga-drügoga conali. Šaulsko taško smo tö vöponücali, ka smo gorik vsedli pa smo se

Vesela Kalcina družina na 50. jubilejnom svetki starišov. V drügom redej s prave strani Marika, Laci, Irinka pa Djoži

pelali po snejgi dočas, ka je šlau. Meni so oče naredli ene sani, depa tiste so samo za ednoga bile. Pa té, gda je Djoži odišo delat, té un meni sani küpo. Fejs mrzle zimé so bilé, depa tak, ka bi nej mogo vötrpeti, tak nej, zatok, ka té smo mlajši bili pa smo se s tašnim nej brigali, ka mrzlo gé.«

Tau, ka se je Marika tü navčijla vse ceniti pa poštvati tisto, ka má, ka si je leko sprajla s svojim možaum Karčinom v življenji, se je že navčila v mali lejta. »Tau vejm, gda sam začnila v šaulo ojditi, ka trbelo pisati, te smo eške meli petrolski posvejt, no pa té so nam nutpotegnili elektriško. Mali radio smo meli, televizijo pa, gda sam že odla delat, te sam ga küjpila.« Tistoga ipa so stariške daleč nej mogli telko pomagati svojim mlajšom pri včenjej, šaulanje tü nej tak na leki bilau. Dosta mlajšov, steri bi se leko tadale včili, so si raj poklicno šaulo odebrali, ka so etak že rano leko slüžili pa s tejm pomagali svojim starišom. V Varaši je delala ijrašnja židana fabrika, stera je dosta mlajšov potegnila, kak Mariko tü. »Edno leto sam ojdla v vr-

tec, ka prvi ga eške nej bilau. V šaulo ojditi je veselo bilau, ka z mlajši smo vküper bili, liki včiti se nej tak dobro bilau. Istina je tau gé, ka tistoga ipa eške človik ranč nej znau, ka ške biti. Te je bilau, ka smo leko šli za dveje leta

se včit za tkalko. Gda sam bila šestnajset pa pau lejt stara, sam že delala na tri partije. Leko povejm, ka sam se ge naleki vcujnävčila, nej bilau žmetno delo. Gda sam dobila svoje mašine, sam vsikdar na tistaj delala, je ta šlau. Včasik se je dosta trbelo čemeriti, ka so mi lagvo tam njali pa dočas, ka so tisto vreduzeli, té je že cajt taušo. 1976. sam začnila, 1984. leta sam rodila, sam tri lejta doma bila, potistim, gda sam nazajüšla, sam dobila drüge mašine. 26 mašinov trbelo gnati. Tam je naleki bilau delati, samo telko, ka dosta trbelo ojditi, napuna li titi. Tisti so že bili moderni mašini, ka je luft gnau, pa če se kaj zgodilo, té so že vöposvejteli, pa smo tak znali, ka tam niša falinga gé. Mi smo se dobro meli tam, ka so tam kaulik mene bili. Smo dosta pripovejdali, eden-drügomu nutrik v vüjo gučali, ka ovak smo nej čüli. S prejdjnimi je tö vredi bilau, ge sam nikdar niše nevolé nej mejla. Rada sam delala tam.«

(Tadale drgauc)

Klara Fodor

Kejpi: z arhiva družine

»Dobro je biti dober«

Na koncu avgusta leta 2021 se je odvijal lep dogodek v Slovenski vesi. Vaščani so povabili in prijazno sprejeli duševno

razstavah ali na razprodaji. Uslužbenci, ki delajo v ustanovi, redno organizirajo izlete, piknike, pogosto grejo v kino

pravljali sendviče, lupili čebulo, krompir, zelenjavo, saj so kuhali bograč. Vse je bilo pripravljeno za sprejem gostov. Skupina je prispela ob 9. uri, bili so veseli in malo razburjeni. Najprej so jedli zajtrk, potem pa so šli na izlet v vas Máriaujfalu, kjer so si ogledali jezero in pili koktajle, s katerimi so organizatorji pričakali goste. Pred kosilom je župnik, gospod Imre Bodorkós, sprejel skupino v kapelici v Slovenski vesi. Tukaj so peli skupaj, župnik je bil zelo zadovoljen in je pohvalil skupino za lepo petje.

Za kosilo je bil zelo okusen bo-

Domačinke so z veseljem pričakovale goste

prizadete, ki živijo v domu prizadetih v Iváncu. Letos je prišlo k nam 41 stanovalcev in 12 medicinskih sester. Na žalost je lani srečanje odpadlo zaradi pandemije, toda letos je bilo na srečo uspešno organizirano.

Ustanova v Iváncu deluje od leta 1951. Zdaj skrbi za 150 umsko prizadetih in 50 starejših oseb, ki dobivajo polno oskrbo. V ustanovi deluje pralnica, kuhinja in pomožno

Priprave na kuhanje bograča

Pozdrav predsednice slovenske samouprave Iluške Bartakovič

gospodarstvo, poleg tega se ukvarjajo tudi z ekološkim kmetovanjem. Pridelujejo zelenjavo, sadje in sadike. Izdelke, ki jih pripravljajo v obrtniški delavnici, lahko obiskovalci in turisti kupijo v trgovini Tulipánfa, ki je ob parkirišču ustanove, poleg tega jih lahko kupijo tudi na

ali v gledališče, torej varovanci se nikoli ne dolgočasijo. Za srečanje v Slovenski vesi so se vaščani pripravljali z največjim veseljem. Ženske so spekle veliko peciva, z njim so pričakali goste, poleg tega so okrasili kulturni dom, moški pa so pomagali pri ureditvi prostora. Zgodaj zjutraj so pri-

gruč, potem pa se je začel ples. »Mojster Ricsi« je ustvaril dobro in zabavno razpoloženje v kulturnem domu. S tem bi se radi zahvalili za vse dobljeno, saj vsak gost je dobil majhen darilni paket.

Čas je hitro minil. Skupina se je morala posloviti, toda obljubili so, da bodo naslednje leto spet prišli.

Organizatorji se zahvaljujejo Slovenski samoupravi Monošter-Slovenska ves, gospe Eriki Németh, županu Gáborju Huszárju in vaščanom za njihovo delo in prispevke, udeležencem za udeležbo. Ta dan nam bo ostal za vedno v spominu, upamo, da bomo lahko naslednje leto spet organizirali srečanje, saj vemo, da »Dobro je biti dober«.

Dóra Doszpot

Pod Srebrnim brejgom ...

... se je na velki zlato čakalo, na konci je srebro prišlo. Od športa, ka se odbojka (röplabda) zové, pripoveddamo. Končalo se je Evropsko prvenstvo na Poljskom. Na njem so slovenski odbojkarji znauva pokazali, ka na vriji med najbalkšimi na svejti leko sedijo. Gda so rejsan najveške favorite za seuv pistili, že se je samo eške na zlat čakalo. Sami so tó prajli, ka po dvej srebraj, dun je čas, ka té skur prkleti zlat zdaj de njivi. Depa v finali so skur gauk bole mladi Talani nej tak brodili. Po cejlom enom trileri so 3:2 baukši bili. Slovenci so si tretjo srebro kaulak šinjeka mogli obejsiti, depa dun so leko z visko zdignjeno glavau nazaj domau prišli.

Vse bole pa glavau doj DeSUS piščava. Eške paunimo, DeSUS je stranka (partija) penzionistov. Dugo, dugo že na političnom podiji pleše, depa kak vögleda, v tej časaj svojo slejgnjo polko plešejo. Že eden čas paut vó iz krize ne najdejo, bole jo iškejo, bole blaudijo. Od koga pripoveddamo? Njivi štirge, steri v parlamenti sedijo, so vó iz DeSUS-a staučili. Tau pa zatoga volo, ka njivi prejnji več ne delajo, kak je zgučano bilou. Ne delajo pa tak, ka preveč vküper z najbolje prejnjo stranko, Janšovo SDS, so podržali. Zaprav, bole nji poslušajo kak pa svoje lidi. Gvüšno, ka nej samo zatoga volo, eške kaj bi se nin zar najšlo, ka eške na den pride. V toj krizi je velki šok biu eške tau, ka dosta njivi članov je v druge stranke (partije) prejk staučilo, tisti tó, ka v varašaj njive organizacije prejk majo. Rejsan, stranka, stera je penzionistom 1000 evronov penzije obečavala, slobaud gemle ali kak smo že prajli, slegnje nauté pleše.

Kak de se pa boj prauti korupciji zgotovo, tau eške niške ne more prognozejrati. Vó je vdarilo, ka je Janez Janša pred lejtami s svojo ženo biu na jahti od enoga velkoga lobista, ka firmo ma, stera za špitale vrastva, posteles za operacije pa vse takše küpüvle. Vse tau je vöprišlo nin pau leta po tejm, ka ranč s takšnimi lidami je Janša v Afriki golf špilo. V medijaj je zavrelo, parlament njemi je pijntanja postavlo. Na konci aj bi vse tak vöspadnolo, ka tau je vcejlak slučajno bilau, ka samo eno par vör je na jahti biu, ka so se samo malo srečali, ka s tem človekom spoj se ne poštüjeta pa tak naprej pa tak tadale. Eni se tomi smidjejo, drugi svojomi šefi klumajo pa ga za najveškoga poštenjaka majo. Vse vküper pa se je eške nej zgotovilo. Komisija za dojavlanje korupcije tadale dela, iške, spitava, mediji pa na kaj nauvoga čakajo, če eške kaj takšnoga se vónajde. V Murski Soboti je znauva zavole pisatelov pa pisateljic bilau, steri za mlade pišejo. Šestdvajsti. Njivo srečanje Oko besede jih je vküper pozvalo. Ojdili so po šaulaj, vrtcaj, maljšom so iz svoji knjig šteli, se z njimi zgučavali. Kak vsikšo leto, so bili simpoziji, delavnice pa literarni večeri. Nagrado Večernica so tistomi dali, steri je najbalkšo knjigo za mlade v zadnjom leti napiso. Na toj strani samo eške tau aj vöovadimo, ka tau leto je srečanje bole normalno bilau, kak pa se je zgodilo eno leto nazaj. Vejmo, ka za covidu volo.

Naš Srebrni brejg se pomalek že v drugo farbo ravna, zaprav, botra djesen njemi tau dela. Rad je v tej farbaj, ranč zato pa lidam od toga veseldja vse več pa več gob naprej nosi.

Miki Roš

PETEK, 01.10.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Ugriznimo znanost, oddaja o znanosti, 10.40 TV-izložba, 10.55 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.25 Vem!, kviz, 12.00 Globus, 12.30 Točka preloma, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Bolnišnica dobre karme (I.), britanska nadaljevanka, 14.30 TV-izložba, 14.45 Prislunimo tišini, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.00 TV-izložba, 15.15 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.50 Otroški program, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Slovenski magazin, 17.55 Duhovni utrip, 18.10 Bacek Jon, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 V petek zvečer, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Kinoteka: Evropa, Evropa, koprodukcijski film, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.25 Napovedujemo

PETEK, 01.10.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 10.40 Dobro jutro, 13.20 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.00 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.25 Sen znala jes, koncert Rudija Bučarja, 16.45 Odkrivanje Skritega spomina Angele Vode, dokumentarni portret, 17.55 Dosje, V žrelu kapitala, 20.05 Ujete v medmrežju, češko-slovaška dokumentarna oddaja, 21.10 Steve Jobs, ameriško-angleški film, 23.10 Zadnja beseda! 1.05 Info kanal

SOBOTA, 02.10.2021, I. spored TVS

6.10 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program, 11.35 Tarča, 12.40 Kaj govoriš? So vakeres? 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 TV-izložba, 14.05 Podjetno naprej, Berk-Vehovar Kompoziti, proizvodnja kolesarskih delov, 14.40 Prislunimo tišini, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.00 Človeška žival, Rojstvo, možgani, mišice, nemška dokumentarna serija, 16.00 Naš vsakdanji kruhek, Narejeno na Kitajskem, slovenska nanizanka, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Ambienti, 17.50 Zadnja beseda! 18.35 Ozare, 18.40 Vrtne prigode, risanka, 18.57 Dnevnik, Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Joker, kviz, 20.55 Kaj dogaja? 21.25 Za vsako ceno, irska nadaljevanka, 22.20 Poročila, Šport, Vreme, 22.45 Sedmi pečat: Življenje v veselju, koprodukcijski film, 0.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.05 Dnevnik, Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 2.00 Napovedujemo

SOBOTA, 02.10.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 7.00 Najboljše jutro, 9.00 Pričevalci, Jože Slobodnik, 10.45 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 12.00 En godec nam gode, koncert ansambla Lojzeta Slaka, 13.20 Zgodbe iz kuhinje, dokumentarni film, 14.10 Los bando, norveško-švedski film, 16.00 Avtomobilnost, 16.50 Operna noč 2021, 18.25 Angelov dotik, dokumentarni feljton, 20.05 Prepovedana resnica, nemški film, 21.55 Zvezdana, Razpolovljena, 22.45 Izštekanih 10 - Big Foot Mama, 1.50 Info kanal

NEDELJA, 03.10.2021, I. spored TVS

7.00 Otroški program, 10.00 Nedeljsko bogoslužje, 11.00 TV-izložba, 11.15 Ozare, 11.20 Obzorja duha, 11.55 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.45 Young Village Folk, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 V petek zvečer, 14.45 Na lepše, 15.15 Kaj smo počeli na počitnicah, britanski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.00 Družina Jazbecjak, risanka, 18.57 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Laž, francoska nadaljevanka, 20.55 40 let Stične mladit, dokumentarni feljton, 21.25 Intervju, dr. Alenka Zupančič, 22.15 Poročila, Šport, Vreme,

22.40 Odprava na Arktiko leto na ledu, britansko-nemški dokumentarni film, 0.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.15 Za lahko noč: Letni časi Jesen, Mate Bekavac in godalni orkester (M. Krečič), 0.35 Dnevnik, Zrcalo tedna, Politično s Tanjo Gobec, Šport, Vreme, 2.05 Napovedujemo

NEDELJA, 03.10.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 7.00 Duhovni utrip, 7.15 Koda, 7.45 Ugriznimo znanost, Zdravje ustne votline, oddaja o znanosti, 8.10 14. revija pevskih zborov Društev invalidov, 9.05 Mladi virtuozi: Alexander Gadjiev, 9.25 38. festival tamburašev in mandolinistov Slovenije, 10.10 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.35 Skriti Karibi z Joanno Lumley, Od Havane do Haitija, britanska dokumentarna serija, 12.40 Ambienti, 13.10 Duhec, mladinski film, 15.20 Aljažev stolp: Ta pleh ima dušo, dokumentarni film, 16.30 Potopljeni eldorado, francoska dokumentarna oddaja, 17.20 Jaz sem William, danski film, 18.55 Dvoranski nogomet - svetovno prvenstvo, finale, 20.20 Žrebanje Lota, 20.30 Človeška žival, Življenje, ljubljenje, umiranje, nemška dokumentarna serija, 21.30 Krvava dežela, britanska nadaljevanka, 22.30 Vikend paket, 23.55 Zvezdana, Razpolovljena, 0.40 Kaj dogaja? 2.10 Info kanal

PONEDELJEK, 04.10.2021, I. spored TVS

6.30 Utrip, 6.45 Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Obzorja duha, Novi škof dr. Andrej Saje, 11.00 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.30 Vem!, kviz, 12.00 Intervju, dr. Alenka Zupančič, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Bolnišnica dobre karme (I.), britanska nadaljevanka, 14.40 S-prehodi, Čez oceanske potniške ladje, 15.30 Dober dan, Koroška, 16.00 Otroški program, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Podjetno naprej, 18.00 Simon, risanka, 18.05 Zmedi gre v Zakajzato, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Opus, 23.30 Glasbeni večer: Simfonični orkester RTV Slovenija in En Shao (U. Krek in W. Lutoslawski), 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.05 Napovedujemo

PONEDELJEK, 04.10.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.00 Dobro jutro, 13.40 Prislunimo tišini, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.55 Karmela, dokumentarno-igrani film, 14.45 Na lepše, 15.30 Zadnja beseda! 16.40 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.30 Young Village Folk, 17.55 Ita Rina: Filmska zvezda, ki je zavrnila Hollywood, dokumentarni film, 20.00 Odpotovanja, Maroko, potopis, 20.50 Dediščina Evrope: Božena, češka nadaljevanka, 22.30 Reli Poreč, reportaža, 23.00 Podjetno naprej, 23.40 Zgodovina ruske hrane, ruska dokumentarna serija, 1.10 Info kanal

TOREK, 05.10.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Opus, 10.50 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 11.55 Tednik, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Bolnišnica dobre karme (II.), britanska nadaljevanka, 14.40 Duhovni utrip, 15.10 Lučka - Pitytang, otroška oddaja, 15.40 Otroški program, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Koda, 18.00 Tib in Tamtam, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Volk je, volk je! danska nadaljevanka, 21.10 Živela Koroška! dokumentarni film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Spomini, Sonja Vrščaj, dokumentarna oddaja, 1.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.10 Napovedujemo

TOREK, 05.10.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 10.50 Dobro jutro, 13.30 Slovenski ma-

gazin, 14.15 Avtomobilnost, 14.45 Videti El Aaiun, dokumentarni film, 16.00 Kaj dogaja? 16.45 Joker, kviz, 18.00 Zgodbe iz gozda: Sonaravno gozdarjenje Sloveniji, dokumentarni film, 20.05 Kriptoutopija bitcoin in prihodnost interneta, avstralsko-nemška dokumentarna oddaja, 21.00 Leta in leta, britanska nadaljevanka, 22.10 Kaj govoriš? So vakeres? 22.30 Svetovna zdravstvena organizacija med Kitajsko in ZDA, francoska dokumentarna oddaja, 0.35 Info kanal

SREDA, 06.10.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Koda, 10.50 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 11.55 Studio City, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Bolnišnica dobre karme (II.), britanska nadaljevanka, 14.40 Osmi dan, 15.15 Rojaki, oddaja o zamejcih, 15.30 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 16.00 Otroški program, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Uporabimo les, izobraževalna oddaja, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale, Prežihov Voranc: Solzice, 18.00 Bela in Sebastijan, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Avdicija, nemški film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Panoptikum, 23.50 Uporabimo les, izobraževalna oddaja, 0.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.50 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.45 Napovedujemo

SREDA, 06.10.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 10.15 Lučka - Pitytang, otroška oddaja, 10.45 Dobro jutro, 13.30 Otroški in mladinski zbor RTV Slovenija, Ansambel Janeza Dovča in člani Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, 15.20 Ambienti, 16.05 Vikend paket, 17.45 Ljubljana, London, New York - Tugo Šušnik, dokumentarni film, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Melodije srca, koncert ob 30-letnici Olimpijskega komiteja Slovenije, 21.35 Moje mnenje, 22.30 Prevara (V.), ameriška nadaljevanka, 23.40 Trojanke, dr. Svetlana Slapšak, dokumentarni film, 1.45 Info kanal

ČETRTEK, 07.10.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Uporabimo les, izobraževalna oddaja, 10.50 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 12.00 Moje mnenje, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Bolnišnica dobre karme (II.), britanska nadaljevanka, 14.45 Slovenski utrinki, 15.10 Pod drobnogledom - Nagyító alatt, 15.45 TV-izložba, 16.00 Mulčki, risanka, 16.05 Sobotni krompir, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, Z vetrom okoli sveta, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko, Morala, 18.05 V Goščavi, lutkovna nanizanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.35 Dediščina Evrope: Božena, češka nadaljevanka, 1.05 Ugriznimo znanost, Z vetrom okoli sveta, oddaja o znanosti, 1.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.55 Napovedujemo

ČETRTEK, 07.10.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.30 Dobro jutro, 14.10 LP film Buldožer - Pljuni istini u oči, dokumentarni film, 15.20 Panoptikum, 16.25 V petek zvečer, 17.50 Strast do letenja, dokumentarni film, 20.00 Butan diktatura sreče, francoska dokumentarna oddaja, 21.00 Avtomobilnost, 21.30 Ambienti, 22.05 Samo 1 planet, Katalena in Slovenski mladinski orkester, 22.45 J. in O. Bubenček: Doktor Živago, dueta (solisti Baleta SNG opera in balet Ljubljana), 23.00 Slovenska jazz scena: 18. Mostarski festival bluesa in rocka, dokumentarna oddaja, 0.35 Info kanal

MEGHÍVÓ VABILO

ÉTELEK NAGYANYÁINK KONYHÁJÁBÓL

- Gasztronómiai műhelymunka: hajdinamálé elkészítési módjának bemutatása
- Beszélgetés régi rábavidéki ételekről és a hajdani gasztrókultúráról

Közreműködnek:

Jelka Pšajd, etnológus és rábavidéki háziasszonyok

JEDI IZ BABIČINE KUHINJE

- Gastronomska delavnica: predstavitev priprave ajdove zlevanke
- Pogovor o starih porabskih jedeh in nekdanji kuhinjski kulturi

Sodelujejo:

Jelka Pšajd, etnologinja in domačinke iz Porabja

Szeretettel várjuk Önöket 2021. október 7-én, 10 órakor
Orfaluban a Rábavidéki Tájházban.

Vabimo vas v četrtek, 7. oktobra ob 10. uri
v Porabsko domačijo v Andovcih.

A program az «Európai Kulturális Örökség Napján»
projekt részeként valósul meg.
Finanszírozás: az Európai Unió támogatásával,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap
támogatásával.

ETHOS LAND

Interreg

SLOVENIJA – MADZÁRSKA
SZLOVÉNIA – MAGYARORSZÁG
Evropska unija | Európski sklad za regionalni razvoj
Európai Unió | Európai Regionális Fejlesztési Alap

SUHO SADJE V HIŠI JABOLK

Razvojna agencija Slovenska krajina kot partner projekta ETHOS LAND – SIHU190 Vzpostavitev mreže družbeno odgovornih turističnih ponudnikov, ki se financira iz Programa sodelovanja INTERREG V-A Slovenija-Madžarska, organizira

v sredo, 6. oktobra 2021, od 13. ure naprej

delavnico v Hiši Jabolk na Gornjem Seniku.

V okviru delavnice se bomo seznanili s tehnikami sušenja različnih vrst sadja, blagodejnimi učinki suhega sadja na telo, skladiščenjem in prodajo.

Po predavanju bomo sušili jabolka in hruške.

VLJUDNO VABLJENI!

www.radiomonoster.com

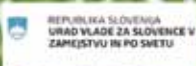
DOBRODOŠLI PRI NAS! PORABJE 2021

Srečanje slovenskih nogometnih navdušencev

v soboto, 2.10.2021, ob 9.45 v

Monoštru (Športni center).

PRIDITE, NAVIJAJMO SKUPAJ ZA SLOVENSKE EKIPE IZ
AVSTRIJE, HRVAŠKE, ITALIJE IN PORABJA.

SLOVENC.HU

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADZARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Založnik:

Zveza Slovencev na Madžarskem

Za založnika:

Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov založnika in uredništva:

H-9970 Monošter,

Gárdonyi G. ul. 1.;

tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@gmail.com

ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.

Lendavska 1; 9000 Murska

Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava, Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75 11747068 20019127 00000000. SWIFT koda: OTPVHUHB